

Jeugdtheatermakers maken almaar vaker twee voorstellingen in één

Scheiding in familietheater

Je gaat met je kind naar een familievoorstelling en vervolgens worden jullie doodleuk gescheiden. Steeds meer theatermakers schotelen kinderen en volwassenen een aparte ervaring voor. 'Het is leuk als je een geheim hebt voor papa en mama.' **FILIP TIELENS**

Met vier grote producties in twee maanden tijd kunnen we gerust spreken van een trend. Eerst was er het fantastische *Kid* van collectief Bog, waarbij de jonkies en de 'naar tenenkaas stinkende' volwassenen elk aan één kant van een muur moesten plaatsnemen. Kregen de kinderen een onthullende show over volwassenheid te zien, dan konden wij backstage slechts gissen welke ondeugende plaatjes de acteurs toonden bij hun woorden. Spannend!

In *Remember the dragons* nam Berlin de pubers mee op een ruimtevlucht vol ongelofelijke verhalen van leeftijdsgenoten. Met de (groot)ouders werden we ondertussen verbannen naar een soort wachtruimte. Daar hoorden we dezelfde verhalen via een fictieve radioshow van *Interne keuken* en knutselden we zowaar een maansteen met de naam van ons kind op.

Meer van dat in het theatrale hoorspel *Huis*. Hiervoor baseerde Inne Goris zich op haar eigen herinneringen: hoe ga je als kind om met je depressieve mama? Terwijl we samen mochten binnengluren in een gevierendeelde woning en snoezelen op zachte kussens, hoorden wij volwassenen via koptelefoons de stem van de bezorgde dochter en onze kinderen de gedachten van de depressieve moeder.

Haroun van Het Nieuwstedelijk, dat zaterdag in première ging tijdens Krokusfestival, werkt ook met twee audiosporen en lijkt wel het spiegelbeeld van *Huis*. Zo zagen en hoorden wij hoe de vader afstevende op een burn-out, terwijl de kinderen in een andere zaal onderdoken in de fantasiewereld van zijn zoon. Aan het eind botsten de verhaallijnen, maar wat de ander nu precies meemaakte, dat bleef een geheim.

Latrelatie

'Aan elkaar moeten vragen "Wat heb jij gezien? En wat denk jij dat er aan de hand is?", lijkt me juist fijn', aldus Sara Vertongen, regisseur van *Haroun*. Tenzij je ervoor kiest om het mysterie intact te houden. 'Het is leuk dat de kinderen een geheim hebben dat ze nadien niet per se aan papa of mama hoeven te vertellen.'

Je kan je natuurlijk afvragen waarom dat opsplitsen nodig is. Goed familietheater raakt toch een diepe snaar bij kinderen én ouders? Kijk naar Studio Orka: hoewel hun tragikomische locatievoorstellingen al mikken op zevenplussers, staat het Gentse gezelschap met stip op één bij heel wat volwassen theaterliefhebbers.

Maar natuurlijk is het niet elke keer prijs: er is veel familietheater dat boven de hoofden van de kinderen gaat of hun ouders onderschat. Twee verschillende theaterervaringen voor jong en oud in één voorstelling lopen dat risico niet, want plots is er geen nood meer aan een compromis. *Learning apart together*, zo iets.

Al zijn er uiteraard vooral artistieke redenen in het spel in deze vier producties.

'Haroun' in de versie voor de kinderen: de zoon (Khalid Koujili) ontsnapt in fantasie. © Boumediene Belbachir

'Haroun' in de volwassenenversie: de vader (Jorre Vandenbussche) stevent af op een burn-out. © Boumediene Belbachir

Onderling zijn ze erg verschillend, maar toch duiken er gelijkaardige strategieën op. Zo wordt de breuklijn tussen jong en oud ook inhoudelijk stevig uitgediept: de jeugd met haar ongebreidelde fantasie vs. die saaie volwassenen met hun ratio en scepsis, bijvoorbeeld.

Confronterend

De angst van de ouders voor wat er met hun kinderen gebeurt, is een ander thema. 'Ben je zeker dat ze veilig zijn?', vraagt een vader ons zelfs bij aanvang van *Haroun*. Ook Bog tast die grenzen af. Aan onze kant van de muur, waar de spelers zich omkleeden, kondigt een poedelnaakte acteur aan dat hij de kinderen zo zal binnenlaten. En ook al weet je dat hij onderweg wel snel iets zal aantrekken, toch voelen we ons meteen

Wat zijn we toch overbeschermend voor onze kinderen

betrapt. Wat zijn we toch overbeschermend voor onze kinderen.

En dan zijn er nog die burn-outs en depressies. In *Kid* wordt er nog wat mee gelachen en in *Haroun* blijven de kinderen bespaard van de gitzwarte momenten, maar *Huis* gaat die – op een poëtische manier – niet uit de weg. 'Ik denk dat de stem van de kinderen voor volwassenen vaak heel confronterend zal zijn', vertelt regisseur Inne Goris. 'Kinderen zijn in staat om haar-scherp te fileren wat er aan de hand is. En omgekeerd zal de moeder gedwongen worden om onder woorden te brengen wie ze is en waarom ze doet wat ze doet: achter de façade van het moederschap schuilt vaak veel kwetsbaarheid.'

'*Haroun*', '*Kid*', '*Remember the dragons*' en '*Huis*' zijn dit voorjaar op tournee.